

Handläggare
Tobias Åström Sinisalo

Datum
2014-03-14

Diarienummer
UAN-2014-0066

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Uppföljning av ekonomiskt bistånd per februari 2014

Förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att överlämna rapporterna till kommunstyrelsen,

att lägga informationen till handlingarna.

Föredragning

En rapport över utvecklingen av utbetalt ekonomiskt bistånd, antal hushåll och orsaker till beviljat ekonomiskt bistånd per februari presenteras i bilaga 1.

Kostnaderna totalt för utbetalt ekonomiskt bistånd ligger totalt för januari och februari på 10,2 procent över vad som är budgeterat men utfallet för januari till februari är lägre än för samma period 2013, ca 4 procent. Kostnaderna för utbetalt socialbidrag för januari och februari 2014 är 14 procent över budget och utfallet är ungefär lika som utfallet för samma period 2013. Kostnaderna för socialbidrag flykting är 25 procent lägre än vad som är budgeterat och utfallet 37 procent lägre jämfört med perioden januari och februari 2013. Det totala antalet unika hushåll med utbetalt ekonomiskt bistånd är lägre i februari 2014 jämfört med januari 2014. Jämfört med motsvarande månad 2013 (februari) är det färre hushåll (2311) i februari 2014 som beviljades ekonomiskt bistånd jämfört med föregående år.

Jan Holmlund
Tf Direktör

Bilaga 1 Uppföljning ekonomiskt bistånd 201402

Handläggare
Tobias Åström Sinisalo

Datum
2014-03-14

Diarienummer
UAN-2014-0066

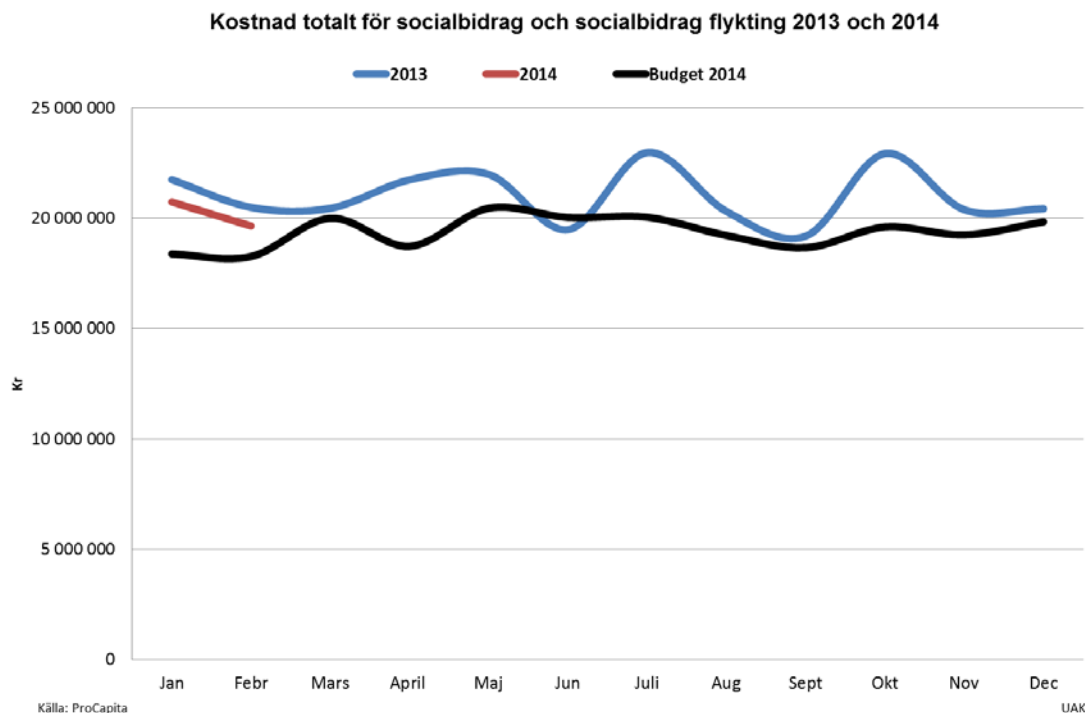
Uppföljning av ekonomiskt bistånd¹ per februari 2014

Antal hushåll som får socialbidrag och socialbidrag flykting som presenteras i denna månadsrapport är hämtad från registerutdrag ur socialbidragsverksamhetens handläggarssystem ProCapita. De hushåll som rapporteras är hushåll som fått en utbetalning av socialbidrag den månad redovisningen avser. Hushåll som får avslag eller inte lämnat in ansökan om ekonomiskt bistånd den aktuella månaden är inte medräknade. Samtliga hushåll på varje enhet inom verksamheten som fått en utbetalning ingår. Observera att uppgifter för kostnad och antal hushåll för den senaste månaden är preliminära och räkna med en viss ökning. Siffrorna justeras vid nästa månadsskifte.

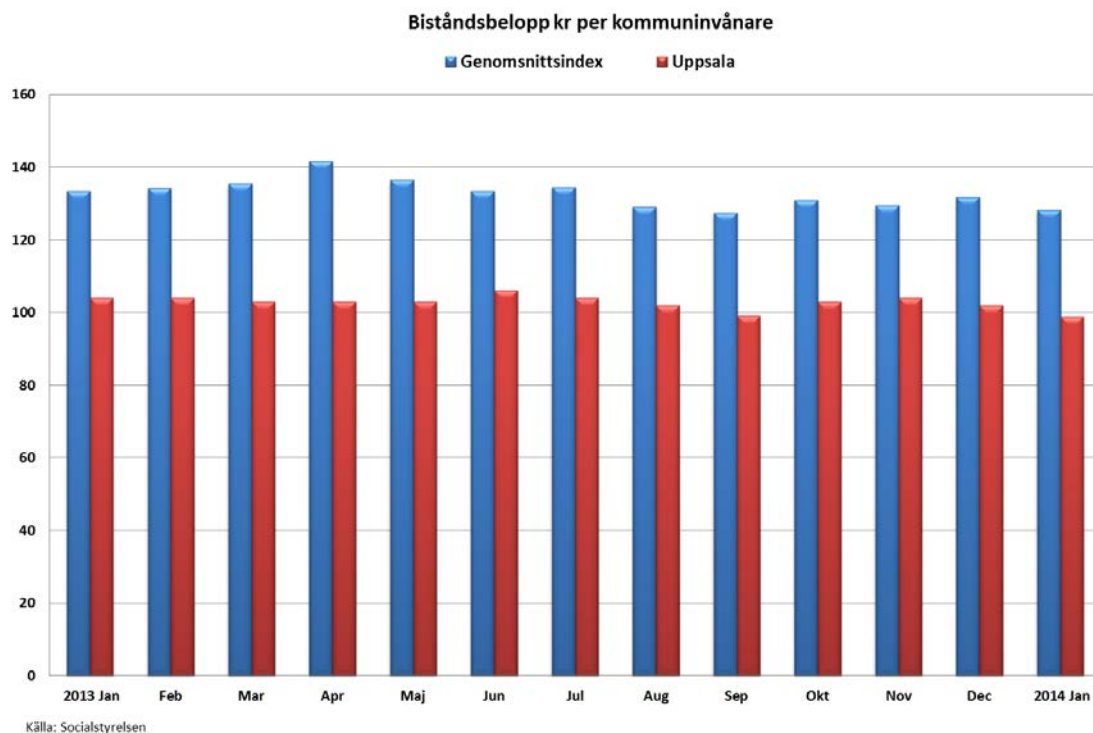
I månadsrapporten så finns i vissa diagram ett genomsnittindex för andra kommuner för att få en uppfattning om Uppsala kommuns resultat jämfört med andra jämförbara kommuner. Genomsnittindex bygger på genomsnittet för sex andra kommuner som utifrån Uppsala ingår i jämförelsegruppen Liknande kommuner IFO (Individ och familjeomsorg) som är framtagen av Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada). Jämförelsegruppen består av de kommuner som mest liknar Uppsala utifrån strukturårsjusterad standardkostnad för IFO samt befolkningsstorlek. Standardkostnad är ett statistiskt mått på den förväntade kostnaden för verksamheten utifrån strukturella faktorer vid en genomsnittlig effektivitets- och ambitionsnivå. I jämförelsegruppen ingår Linköping, Örebro, Västerås, Helsingborg, Jönköping och Norrköping.

Kostnaderna totalt för utbetalt ekonomiskt bistånd ligger totalt för januari och februari på 10,2 procent över vad som är budgeterat men utfallet för januari till februari är lägre än för samma period 2013, ca 4 procent. Kostnaderna för utbetalt socialbidrag för januari och februari 2014 är 14 procent över budget och utfallet är ungefär lika som utfallet för samma period 2013. Kostnaderna för socialbidrag flykting är 25 procent lägre än vad som är budgeterat och utfallet 37 procent lägre jämfört med perioden januari och februari 2013. Det totala antalet unika hushåll med utbetalt ekonomiskt bistånd är lägre i februari 2014 jämfört med januari 2014. Jämfört med motsvarande månad 2013 (februari) är det färre hushåll (2311) i februari 2014 som beviljades ekonomiskt bistånd jämfört med föregående år.

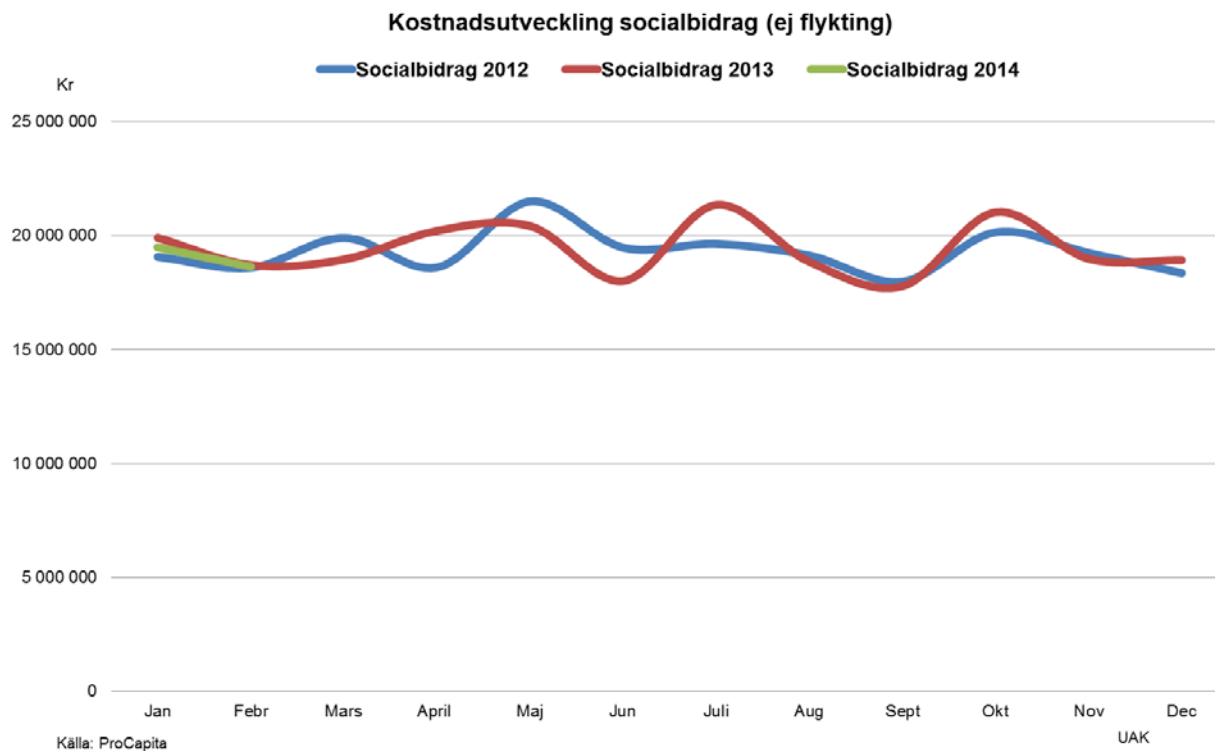
¹ Med ekonomiskt bistånd avses socialbidrag (försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt), socialbidrag till flyktingar samt introduktionsersättning.

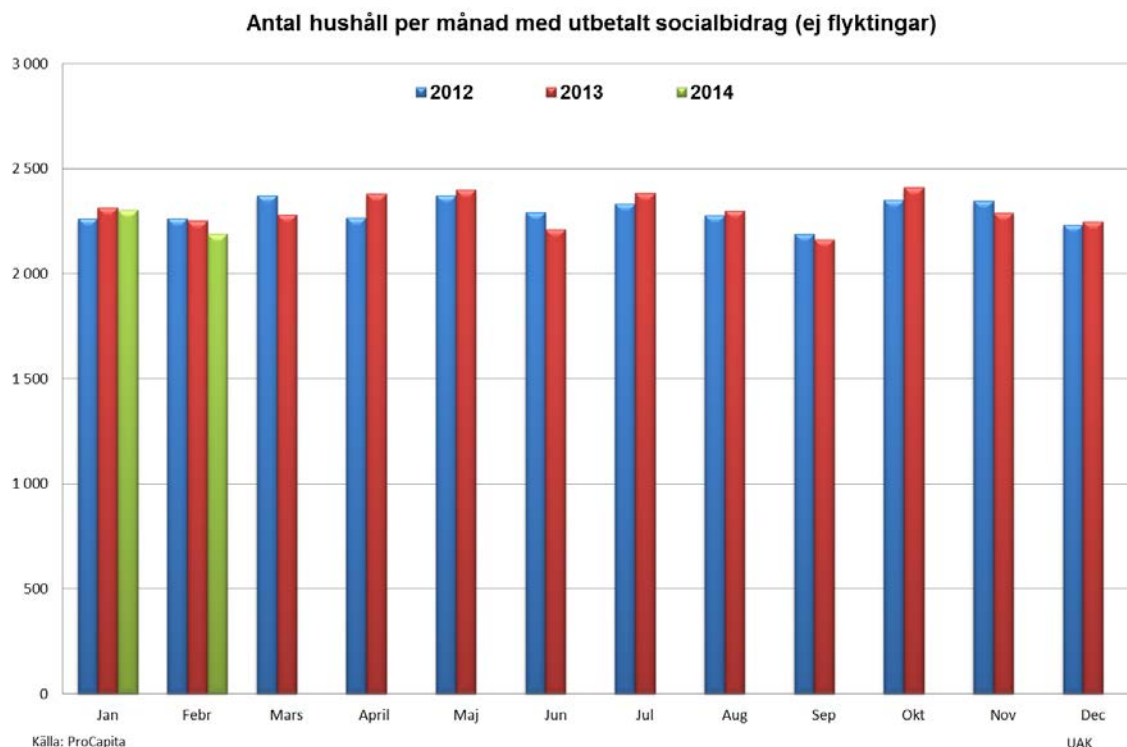
Utbetalning av socialbidrag och socialbidrag flykting inkluderas i ekonomiskt bistånd. Tidigare ingick även introduktionsersättning i ekonomiskt bistånd, sista introduktionsersättningen betalade kommunen ut i oktober 2012. Nedanstående diagram visar biståndsbelopp per kommuninvånare, alltså totalt utbetalt ekonomiskt bistånd delat på antalet kommuninvånare, jämfört med ett genomsnittsindex för andra liknande kommuner.

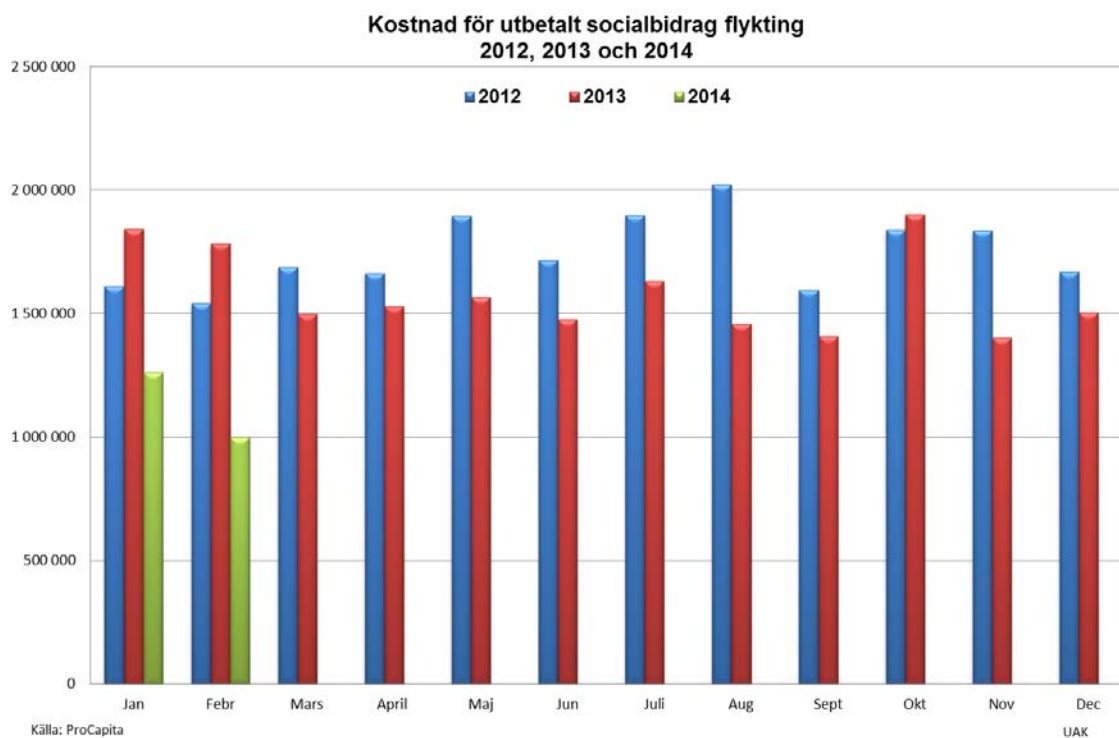
Kostnaderna för ekonomiskt bistånd sänktes i januari 2014 jämfört med december 2013, vilket även var fallet i jämförbara kommuner. Dock så sänktes kostnaderna per invånare för december 2013 jämfört med november. För de jämförda kommunerna höjdes kostnaderna.

Kostnaden för utbetalt socialbidrag (ej flykting) för februari 2014 ligger något lägre än januari. Det är vanligt att kostnaderna är högre i januari än i februari för att t ex utbetalningen i december sker redan innan jul vilket gör att fler utbetalningar skjuts till januari och många räkningar mottas i januari. Kostnaderna för socialbidrag (ej flykting) kommer att bli högre för februari 2014 än för februari 2013. Kostnader för utbetalt socialbidrag fluktuerar ofta under året t ex beroende på när personer är i utbildning med studiemedel och när hushållen får höga räkningar. Vanligtvis så räknas socialbidragsnormen upp varje år nationellt utifrån bl a höjning av konsumentprisindex. Ingen uppräknings av socialbidragsnormen gjordes till 2014 vilket undvek direkta kostnadsökningar. Under november och december sjönk antalet hushåll och i december 2013 erhöll 2248 hushåll ekonomiskt bistånd. Antalet hushåll i behov av socialbidrag (ej flykting) pendlade mellan ca 2 200 hushåll och 2 400 hushåll under 2013. Antal hushåll i februari 2014 som fick socialbidrag (ej flykting) uppgick till drygt 2 200. Detta är något färre än i januari 2014 och februari 2014. Det finns en viss eftersläpning i utbetalningarna vilket gör att antal hushåll och utbetalt bistånd justeras kommande månadsskifte.

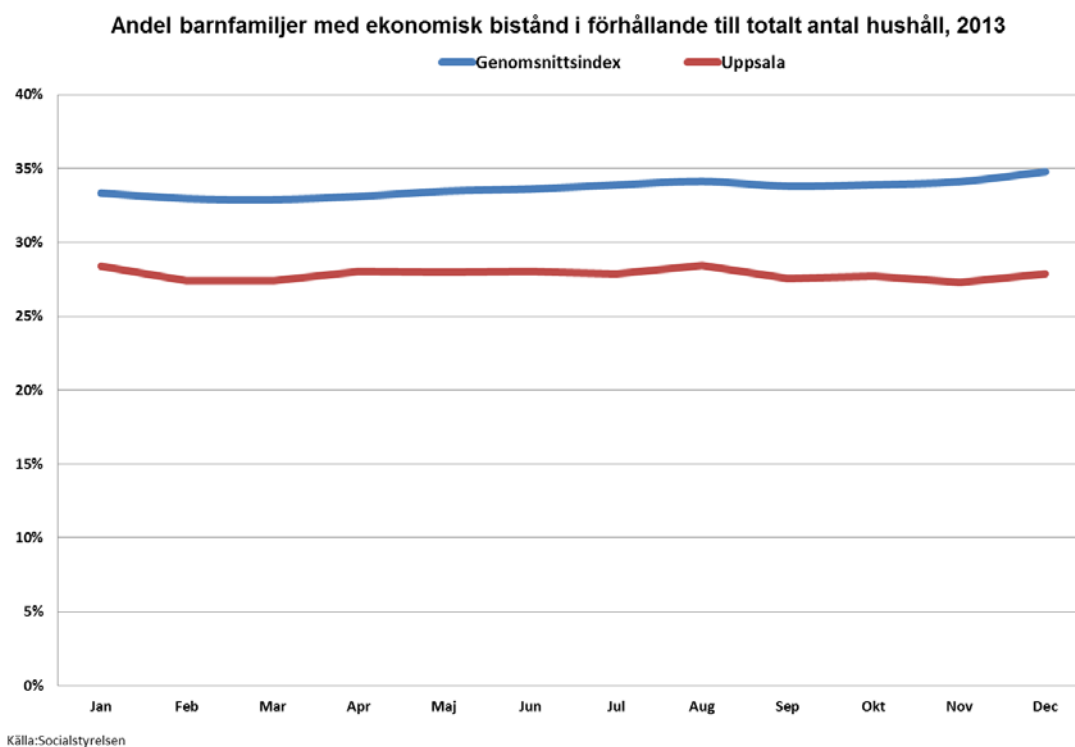
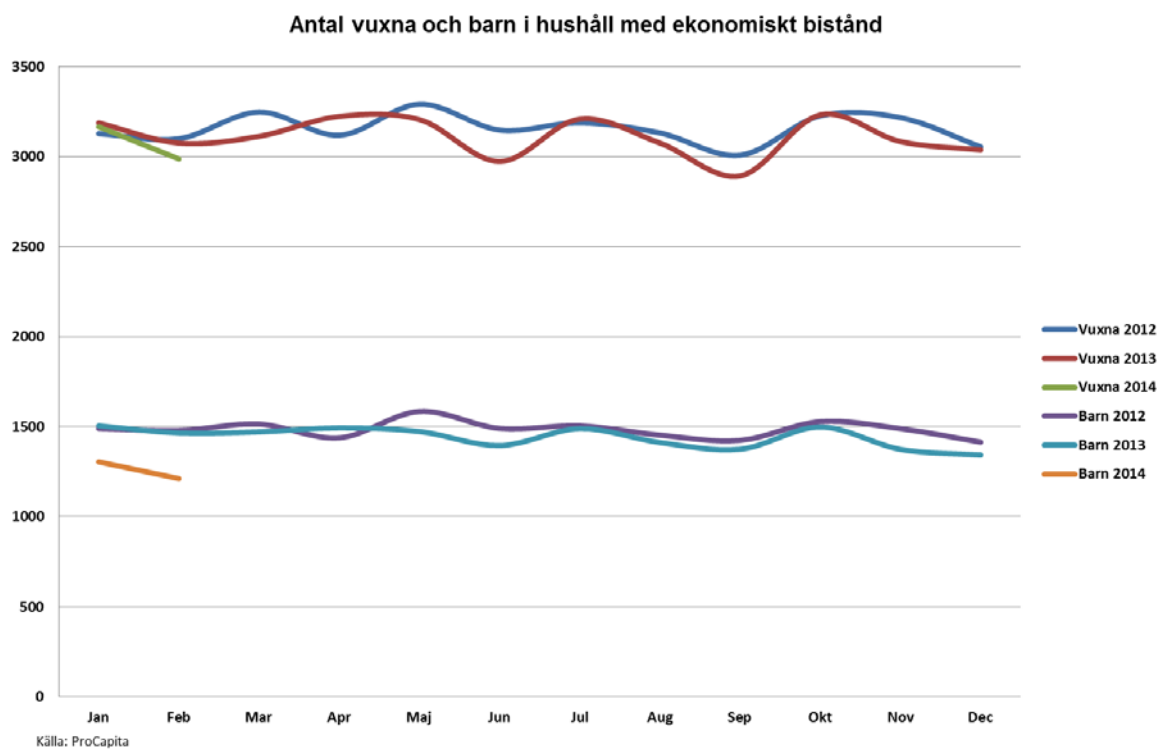
Utbetalt socialbidrag flykting ökade kraftigt i oktober 2013 och var ca 500 tkr högre än i september 2013. Under november 2013 vände kostnaderna ned och ökade åter något under december. Kostnaden för socialbidrag flykting fortsätter att sjunka och kostnader för februari 2014 är ca 250 tkr lägre än för januari 2014. Kostnaderna för utbetalt socialbidrag flykting i februari är den lägsta sedan februari 2010. Det finns risk för felregistreringar inom socialbidrag flykting då registreringarna sker på olika enheter istället för en ansvarig enhet som tidigare, samtidigt finns det en risk med att personer är registrerad som flykting för lång tid då de måste omregistreras efter tre år efter tillståndsåret. Myndigheten kommer snarast se över registreringarna och införa rutiner för att förenkla för handläggarna. Från mars kommer nybesöken för flyktingar mottas av en bestämd enhet för att bli säkerställa korrekta registreringar. Eventuella felregistreringar medför att kostnadssänkningar för socialbidrag (ej flykting) hamnar på socialbidrag flykting. Kostnader för utbetalt socialbidrag flykting påverkas bl a av flyktingsströmmar i världen och hur fort personerna får etableringsersättning. Under 2014 förväntats ett stort mottagande av flyktingar från Syrien.

Antalet hushåll med socialbidrag flykting fluktuerade mellan 138 och 196 under 2013. I februari 2014 var de färre antal hushåll (121 st) både jämfört med januari 2014 och februari 2013.

Barnfamiljer

Barn som lever i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd löper en större risk att själva som vuxna bli beroende av ekonomiskt bistånd. Föräldrar är viktiga som förebilder för sina barn. Därför är det viktigt att prioritera föräldrar när det gäller stöd och insatser som leder till arbete eller utbildning och egen försörjning. Nedanstående diagram visar att antalet barn i hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat under 2014 jämfört med 2013.

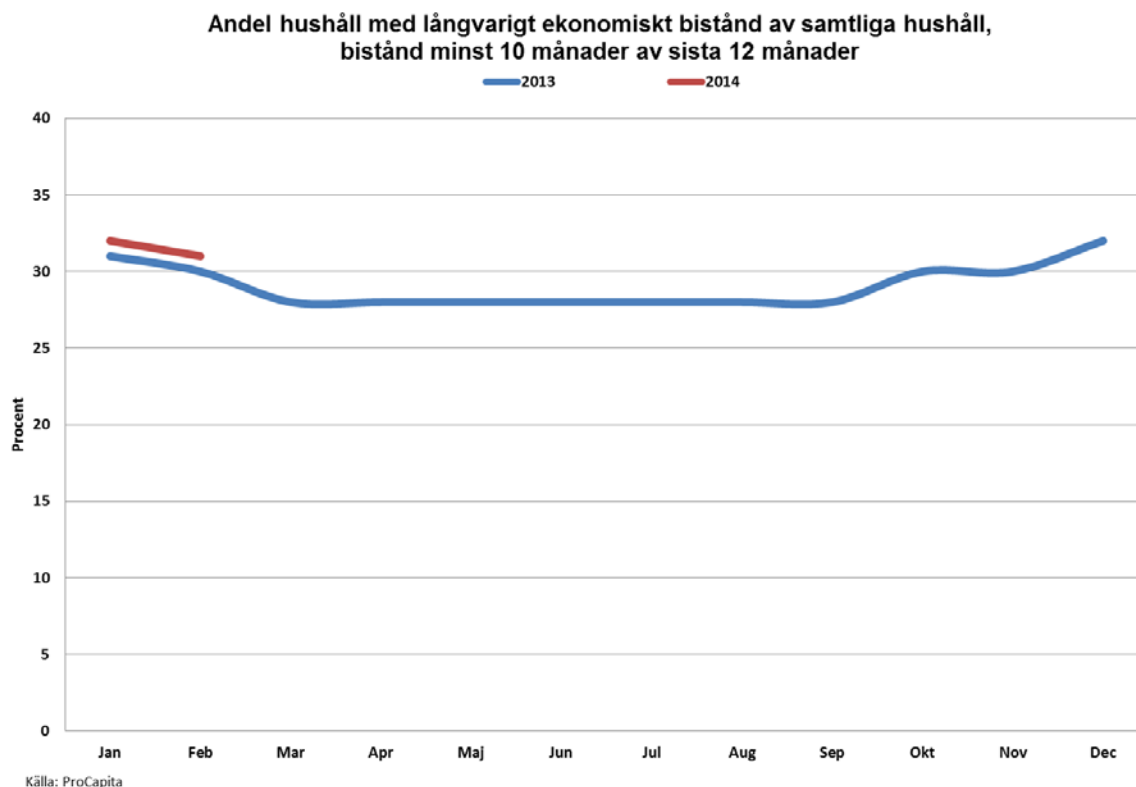

Av diagrammet går att tyda att andelen barnfamiljer med ekonomiskt bistånd har hållit ungefär samma nivå alternativt minskat något under 2013, medan andelen i jämförbara kommuner snarare har blivit större. Speciella satsningen på barnfamiljer samt utökad antal

välfärdsanställningar till deltagare på Athena kan vara en förklaring men även ev minskat antal flyktingfamiljer med ekonomiskt bistånd och förändrat inflöde.

Långvariga biståndsmottagare

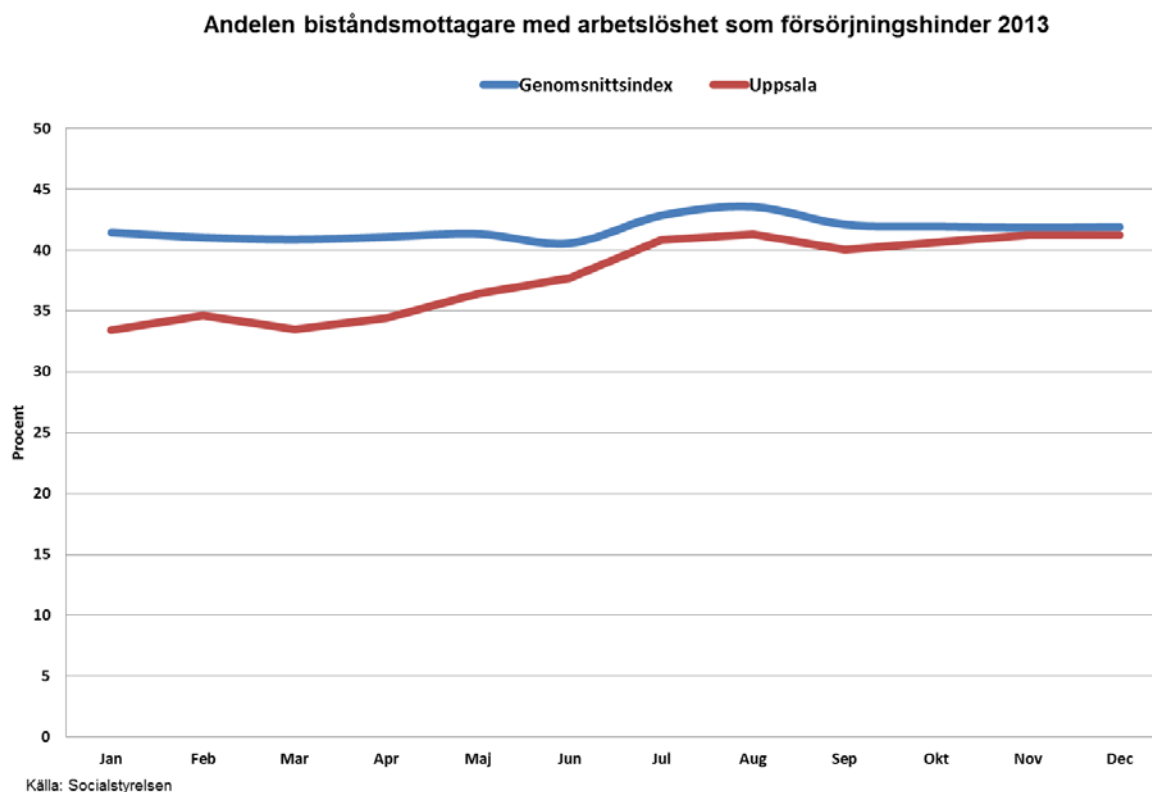
Uppsala står inför utmaningen att sänka andelen långvariga biståndsmottagare. Uppsala har en större andel långvariga biståndsmottagare än andra jämförbara kommuner. Andelen långvariga biståndsmottagare ökar i riket så väl som i Uppsala vilket kräver särskilt fokus för att vända den negativa trenden.

Diagrammet ovan, som illustrerar hur stor andel som fått socialbidrag minst 10 av de sista 12 månaderna, visar andel är något större i januari och februari 2014 jämfört med 2013. Omorganisationen kan till en början ha en påverkan på antalet hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd.

Orsaker till ekonomiskt bistånd

Orsak till utbetalt ekonomiskt bistånd bygger på orsaken till varför personen som hushållet är registrerat på sk registerledaren får ekonomiskt bistånd. Kostnaderna för de som får ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet minskade inledningsvis 2013 men vände uppåt i mars och april. I februari 2014 var kostnaden för gruppen arbetslös 8 223 tkr i beviljat ekonomiskt bistånd, vilket är något lägre än i januari. Det är vanligt eftersom de totala kostnader för ekonomiskt bistånd oftast är högre i januari än februari. Andelen hushåll som fått utbetalt ekonomiskt bistånd är större i februari än januari.

Kostnader för den näst vanligaste orsaken till ekonomiskt bistånd i början av 2013, arbetshinder, minskade under våren efter en topp i januari 2013. Minskningen fortsatte över sommarmånaderna och under hösten har annat försörjningshinder och sjukskriven blivit de näst vanligaste orsakerna till ekonomiskt bistånd. Under våren 2013 har Rehabiliteringsenheten på socialtjänsten avslutat flertalet av ärendena som handlagts inom enheten. Den stora omorganiseringen av myndigheten innebär att rehabiliteringsärendena flyttas ut i olika team i den nya organisationen inom försörjningsstöd och kodas i och med detta om från arbetshinder till någon av orsakerna inom arbetslöshet eller annat försörjningshinder. En översyn av orsakskoderna gjordes under våren och ändringarna i koderna gör att ärenden i vissa fall registreras under annan kod idag. Detta är en förklaring till varför det skett en drastisk ökning av andelen hushåll som fått ekonomiskt bistånd pga arbetslöshet.

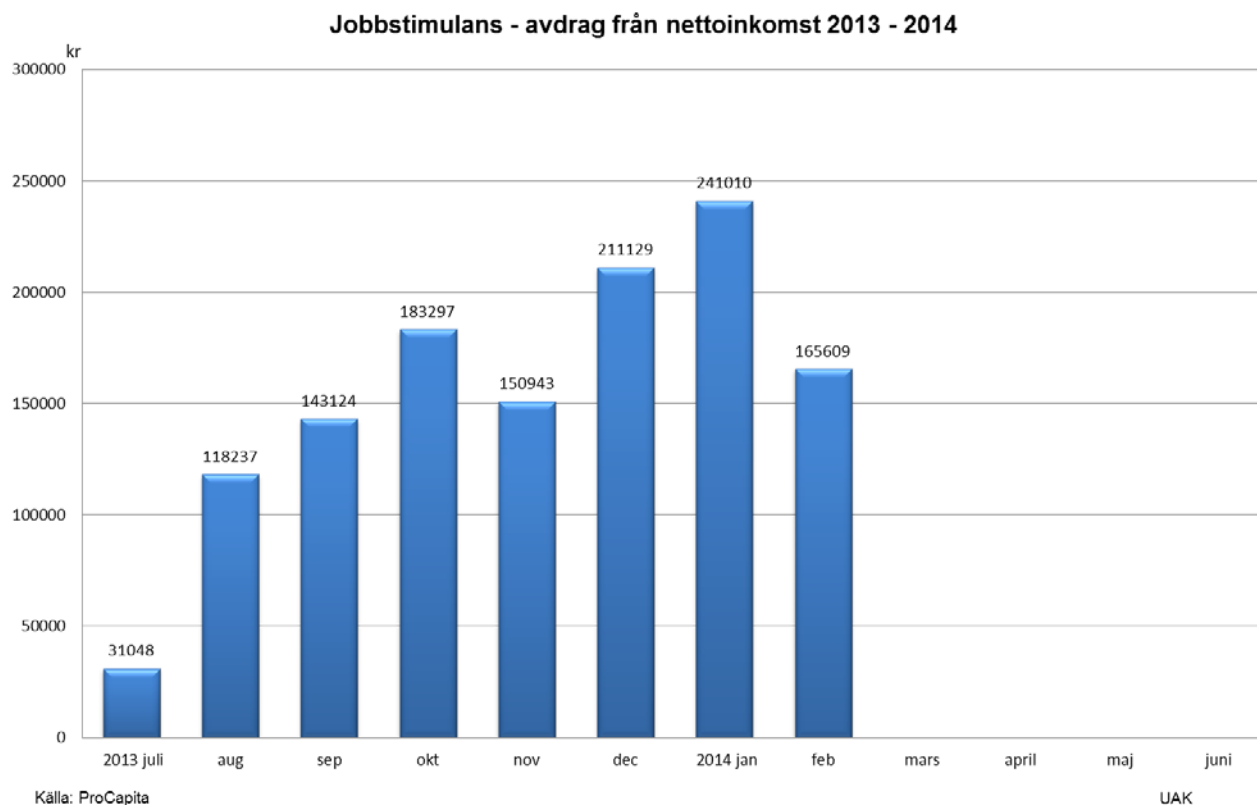
Den vanligaste orsaken till ekonomiskt bistånd i åldersgruppen 18-24 år är arbetslöshet. I februari 2014 har 210 hushåll i gruppen beviljats socialbidrag pga arbetslöshet, vilket är i samma nivå som för januari men lägre än december 2013. Efter arbetslöshet är arbetshinder (52 hushåll) samt annat försörjningshinder (70 hushåll) de mest förekommande orsakerna under februari månad. Noteras bör även att orsaken sjukskriven har ökat i denna åldersgrupp. I februari var antalet hushåll 27 med orsak sjukskriven.

Nedanstående tabell ger en överblick för totala kostnader för utbetalt socialbidrag och socialbidrag flykting från 2011 samt orsaker till utbetalt socialbidrag.

	2011	2012	2013	2014	2014	
	<u>Totalt utfall</u>	<u>Totalt utfall</u>	<u>Totalt utfall</u>	<u>Totalt utfall</u>	<u>Budget</u>	
Kr	244 160 470	254 479 125	254 097 460	40 385 916	232 488 000	
	<u>Utfall februari</u>	<u>Utfall februari</u>	<u>Utfall februari</u>	<u>Utfall februari</u>	<u>Budget februari</u>	<u>Avvikelse mot budget</u>
Kr	19 238 291	20 131 786	20 494 079	19 647 246	18 266 813	-1 380 433
Orsaker					Totalt perioden jan-feb 2014	
Arbetslöshet	6 801 911	7 326 105	6 306 883	8 223 290	16 635 786	
Arbetshinder	4 218 760	3 716 034	4 743 863	1 943 743	3 890 989	
Språkhinder	2 933 932	3 182 208	3 131 098	2 316 086	4 692 443	
Ohälsa	2 358 662	2 982 098	3 360 332	3 934 572	8 124 458	
Övrigt	2 925 027	2 925 343	2 951 903	3 269 555	7 042 240	

Arbetsmarknadsåtgärder

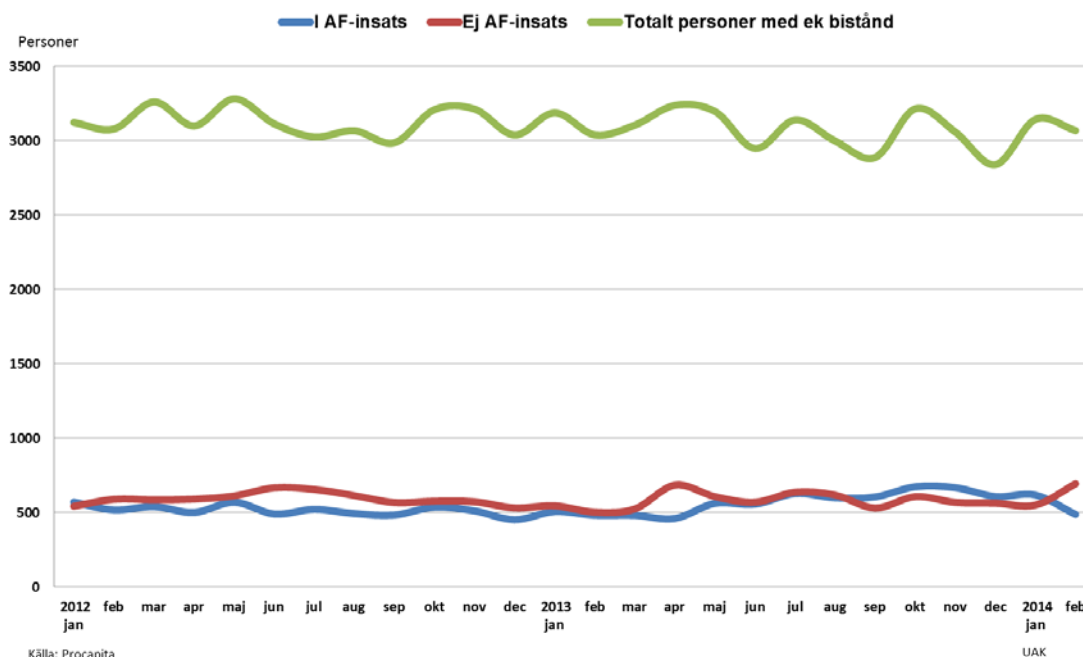
Från och med 1 juli 2013 infördes en särskild beräkningsregel för inkomster av anställning – jobbstimulans. I regel beaktas all inkomst vid prövningen av ekonomiskt bistånd men jobbstimulansen innebär att undantag görs från denna princip. Jobbstimulansen riktar sig till enskilda som har arbetsförmåga. Stimulansen är utformad som en särskild beräkningsregel vilken innebär att 25 procent av nettoinkomsten av anställning under vissa förhållanden inte ska beaktas vid prövningen av ekonomiskt bistånd. Jobbstimulansen dras av innan normberäkningen för hushållet görs. (Mer detaljerad information om jobbstimulansen finns i Socialstyrelsens meddelandeblad 7/2013). Jobbstimulansen innebär en ökning av det utbetalade ekonomiska biståndet. Rätt till jobbstimulans gäller i två år.

Som diagrammet illustrerar så har jobbstimulansen generellt ökat sedan införandet i juli 2013. En förklaring till detta är att fler och fler personer har fått välfärdsanställningar. De hushåll som inte blir självförsörjande av lönen från välfärdsanställningen har oftast rätt till jobbstimulans.

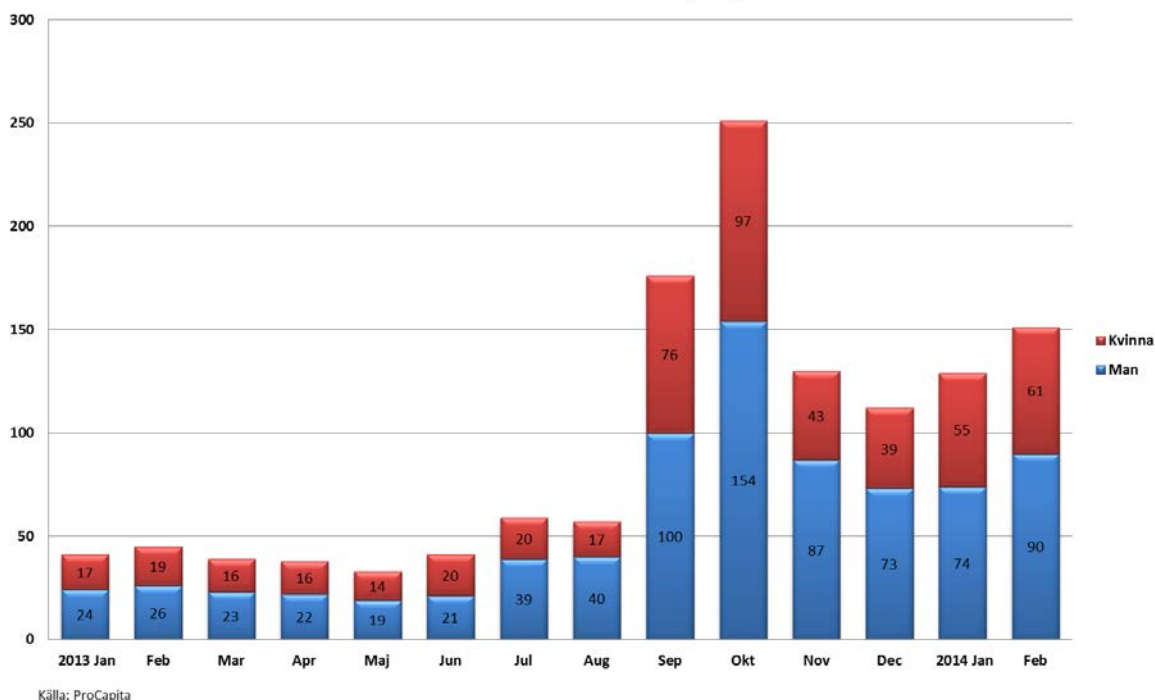
Arbetsförmedlingens direktiv, satsningar, målgrupper och arbetssätt förändras över tid. Detta påverkar kostnaderna för socialbidrag eftersom deltagaren i olika åtgärder får ersättning samt att åtgärderna kan leda till betald anställning. Följande diagram visar antal personer som det fått olika insatser av Arbetsförmedlingen (enligt orsakskod) och antal vuxna personer med socialbidrag.

Antal vuxna personer med ekonomiskt bistånd i insats via Arbetsförmedlingen

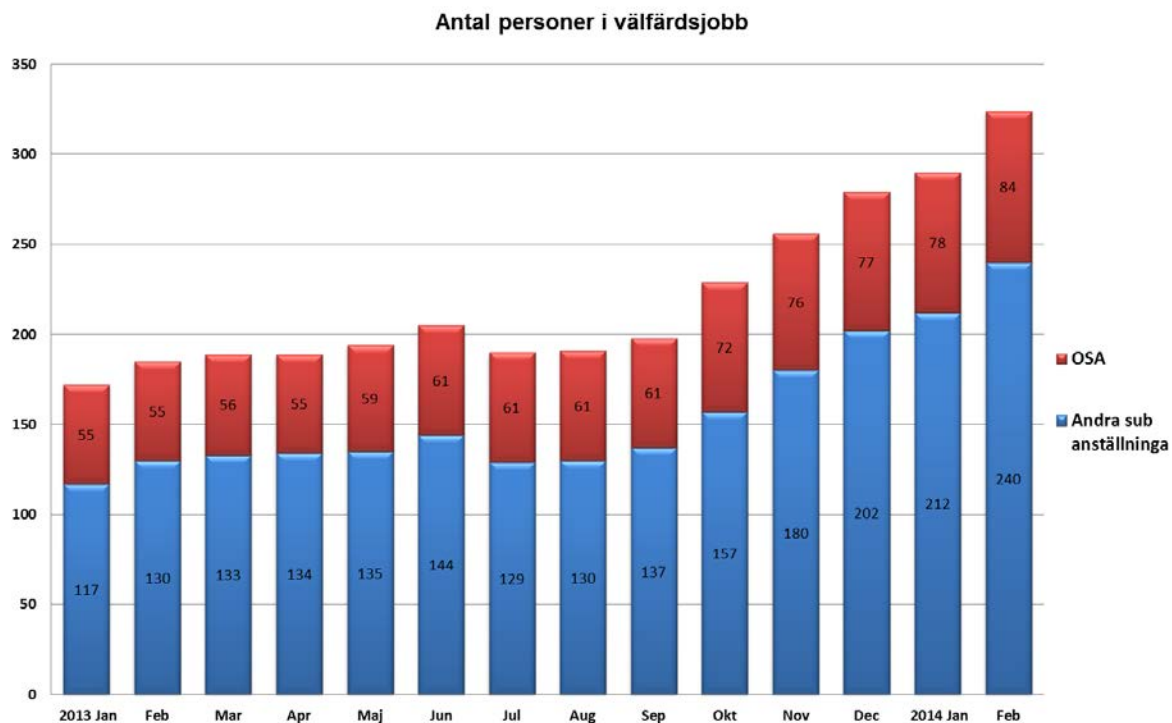

Många som söker ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet saknar eller har en sporadisk förankring på arbetsmarknaden. Till Navet anvisas personer för att effektivt lotsa individer in på arbetsmarknaden. Efter en viss nedgång i december anvisades 150 personer till Navet i februari. Konstant sedan mätningen har fler män än kvinnor anvisats till Navet, vilket behöver undersökas ytterligare då en rad olika faktorer spelar in.

Anvisade till Navet från Försörjningsstöd

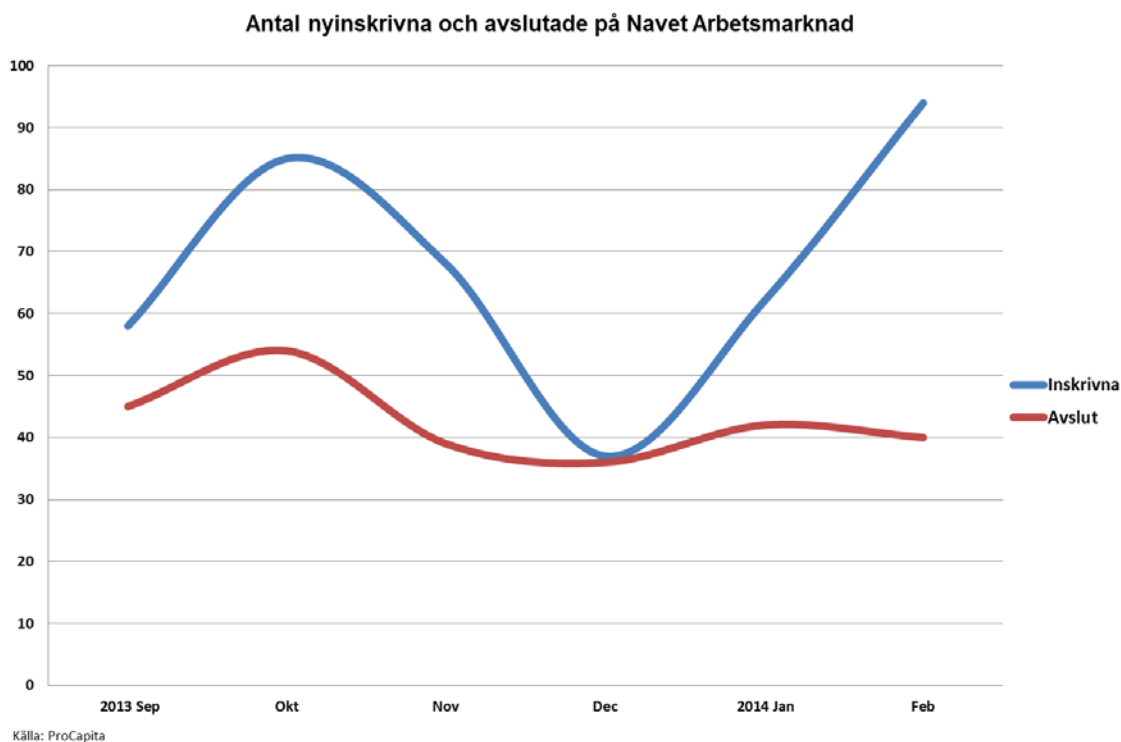
Hos Navet kommer personerna snabbt i arbetsmarknadsinsats via Navet Arbetsmarknad eller Navet Kompetens. Diagrammet nedan visar antalet personer som har en pågående välfärdsanställning per månad via Navet Kompetens.

Källa: Navet

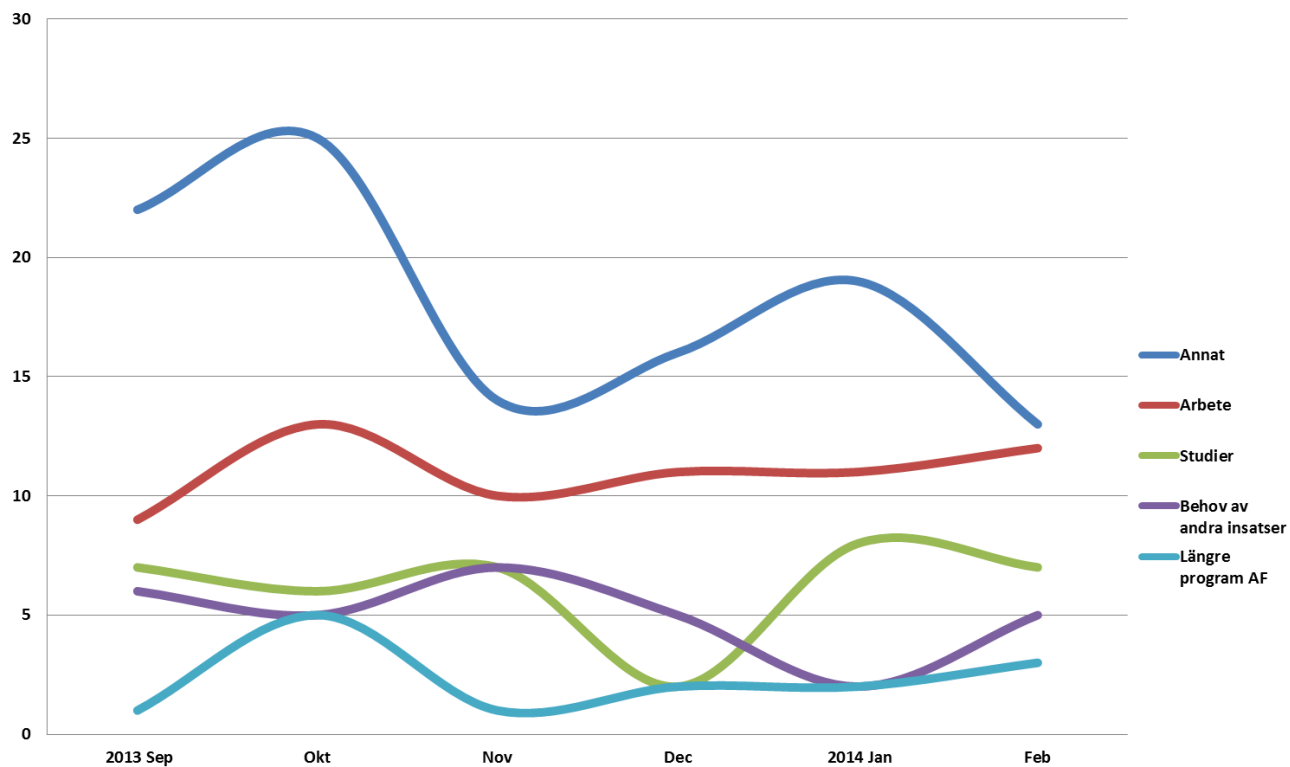
Navets utökade ansvar för välfärdsjobb i början av hösten har gett ett stigande antal personer med välfärdsjobb. I februari var det 324 personer som hade välfärdsjobb.

Hos Navet Arbetsmarknads får personerna möjlighet att välja mellan olika utförare för aktuell arbetsmarknadsinsats.

Antalet inskrivna på Navet Arbetsmarknad ökade februari jämfört med januari. Antalet avslut per månad är färre än antalet inskrivna vilket innebär ett ökat antal personer som är i arbetsmarknadsinsatser hos utförare. De vanligaste avslutsorsakerna från Navet Arbetsmarknad är arbete eller studier förutom Annat. Annat innefattar Ej längre socialbidrag (32 under 2014), Ej avhörd/flyttat från kommunen (15 under 2014) och Sjukskriven (4 under 2014).

Antal avslut från Navet Arbetsmarknad efter orsak

Källa: ProCapita